

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра «Іноземні мови»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Екологія»
доц. Вікторія СКИБА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри іноземних мов
доц.  Світлана СИМОНЕНКО
25 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова за фаховим спрямуванням (англійська)»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 101 «Екологія»,
за ОПП Екологія
(на основі повної загальної середньої освіти
і ОПр «Фаховий молодший бакалавр»)

факультет агротехнологій та екології

2025 – 2026 н.р.

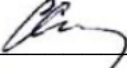
Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова за фаховим спрямуванням (англійська)» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 101 «Екологія», за ОПП Екологія (на основі повної загальної середньої освіти і ОПр «Фаховий молодший бакалавр») факультету агротехнологій та екології. Запоріжжя, ТДАТУ. 2025. 13 с.

Розробник: Лемещенко-Лагода В.В., доктор філософії, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Іноземні мови»

Протокол №1 від 25 серпня 2025 року

Завідувач кафедри іноземних мов

доц.  Світлана СИМОНЕНКО

25 серпня 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна</u> форма навчання (денна або заочна)	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 10 «Природничі науки» (шифр і назва)	<u>Обов’язкова</u>	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 101 «Екологія» (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		4 (ЗС ФМБ)	7-й (5-й)
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 6 год.	<u>Ступінь вищої освіти</u> «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	—
		Лабораторні заняття	—
		Практичні заняття	40 год.
		Семінарські заняття	—
		Самостійна робота	80 год.
		Форма контролю: <u>Диференційований залік</u> (екзамен або диференційований залік)	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова за фаховим спрямуванням» (англійська)

Загальний курс

Мета курсу – розвиток у студентів англомовної комунікативної компетенції у всіх видах іншомовної мовленнєвої діяльності (читанні, говорінні, аудіюванні, письмі), а, також, вдосконалення набутих на попередньому етапі навчання загальних (знання світу, соціокультурні знання, міжкультурне усвідомлення, вміння та навички, «компетенція існування», вміння учитися, мовна і комунікативна свідомість, загальні фонетичні здібності, евристичні вміння) та комунікативних компетенцій (лінгвістичної, лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної).

Завдання курсу – розвиток навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої потребами сфер майбутньої професійної діяльності та вдосконалення вже набутих вмінь з лексики та граматики через опрацювання новітньої автентичної англомовної інформації, продукування діалогічного та монологічного мовлення у межах загальної та професійної тематики; переклад рідною мовою англомовних текстів професійного характеру.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти наступними *компетентностями*:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність до професійного спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.

ЗК09. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності

ФК16. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

ФК23. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

Програмні результати навчання:

РН08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

РН13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

РН19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

РН24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію, навички побудови відносин у команді.
- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.
- **керування часом:** уміння справлятися із завданнями вчасно.
- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.
- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.
- **особисті якості:** креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми

ОПП «Екологія»: Курс «Іноземна мова за фаховим спрямуванням» входить до циклу дисциплін, які формують загальні компетентності, та стає основою для формування іншомовної комунікативної компетенції та подальшого вивчення циклу фахових дисциплін.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Core Concepts in Ecology / Основні поняття екології»

Тема 1. Earth and Ecosystems/ Земля та екосистеми [1, с. 4-9; 2, с. 8-17, 210-213]

Практичне заняття 1. The earth: Structure and spheres / Планета земля: структура та сфери

Опрацювання фахової лексики до теми та переклад. Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад. [1, с. 4-5]

Imperative, Present Simple Tense, Present Continuous Tense. Frequency adverbs, Stative verbs [2, с. 8-11, 210, 212].

Практичне заняття 2. Landforms / Форми рельєфу

Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Заповнення заявки на грантове фінансування [1, с. 6-7].

Present Perfect Simple Tense, Present Perfect Simple & Past Simple Tense [2, с. 14-15, 211-212].

Практичне заняття 3. Ecosystems: components / Компоненти екосистеми

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Написання стислого звіту [1, с. 8-9]

Present Perfect Continuous, since, for, how long [2, с. 15-17, 213]

Тема 2. Modern Ecology: Trophic Levels and Terrestrial Biomes / Сучасна екологія: трофічні рівні та наземні біоми [1, с. 10-13; 2, с. 20-29, 214-218; 3, с. 5-14, 19-28]

Практичне заняття 4. Trophic levels/ Трофічні рівні

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. [1, с. 10-11]

Articles, Plural nouns, This/ That/ These/ Those [3, с. 20-24, 214, 217]

Практичне заняття 5. Modern Ecology / Сучасна екологія

Контроль сформованості лексико-граматичних вмінь на основі змісту позааудиторного читання шляхом виконання вправ на відповідність; відповідей на запитання; підготовки усної доповіді за темою заняття. [3, с. 5-14, 19-28]

Практичне заняття 6. Terrestrial biomes / Наземні біоми

Опрацювання фахової лексики до теми та переклад. Пошукове читання тексту та виконання вправ до нього. [1, с. 12-13]

Prepositions of place, time, movement, manner. There is/ There are. Word order. [2, с. 26-29, 216, 218]

Тема 3. Studying Water Systems / Вивчення водних систем [1, с. 14-19; 2, с. 32-45, 219-223]

Практичне заняття 7. Aquatic systems 1 / Водні екосистеми 1

Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Заповнення звіту з науки [1, с. 14-15].

Personal pronouns, Possessive adjectives, Possessive pronouns, Possessive case [2, с. 32-36, 219-221].

Практичне заняття 8. Aquatic system 2 / Водні екосистеми 2

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. [1, с. 16-17]

Reflexive pronouns, Reciprocal pronouns [2, с. 38-40, 220, 222].

Практичне заняття 9. The scientific method / Науковий метод

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Написання звіту з експерименту [1, с. 18-19]

Other / Amother, All / Both / Neither / None / Either. Double conjunctions [2, с. 41, 35, 220, 222, 223].

Практичне заняття 10. Presentations / Презентація самостійних творчих робіт

Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами.

Повторення та закріплення лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння. [2, с. 44-45]

ПМК 1

Підсумковий контроль засвоєння лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння (ПМК 1).

Змістовий модуль 2. «Climate change» / «Зміни клімату»

Тема 4. Earth's climate / Клімат землі [1, с. 20-25; 2, с. 46-55, 224-227]

Практичне заняття 11. Measurements / Вимірювання

Оглядове читання тексту з метою вилучення головної інформації [1, с. 20-21]

Modal verbs [2, с. 46-50, 224, 225].

Практичне заняття 12. Climate factors / Кліматичні фактори

Оглядове читання тексту з метою вилучення головної інформації [1, с. 22-23]

Вживання активних лексичних одиниць за темою.

Modal verbs [2, с. 52-54, 224, 226].

Практичне заняття 13. Climate: Zones / Кліматичні зони

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу.

Написання кліматичного звіту [1, с. 24-25] Modal verbs [2, с. 55, 225, 227].

Тема 5. Weather forecasting / Прогноз погоди [1, с. 26-29; 26 с. 58-67, 228-230]

Практичне заняття 14. Weather / Погода

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Написання прогнозу погоди [1, с. 26-27]

Past Simple Tense, Past Continuous Tense. Time clauses, Used to [2, с. 58-62, 228-230].

Практичне заняття 15. Global warming / Глобальне потепління

Контроль сформованості лексико-граматичних вмінь на основі змісту позааудиторного читання шляхом виконання вправ на відповідність; відповідей на запитання; підготовки усної доповіді за темою заняття. [3, с. 33-42, 47-56]

Практичне заняття 16. Matter / Матерія

Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад [1, с. 28-29].

Past Perfect Simple, Past Perfect Continuous [2, с. 64-67, 228-230].

Тема 6. Energy and Life / Енергія та основи життя [1, с. 30-33; 2, с. 70-83, 231-234]

Практичне заняття 17. Energy / Енергія

Оглядове читання тексту з метою вилучення головної інформації [1, с. 30-31]

Countable and uncountable nouns. Nouns without singular or plural [2, с. 70-74, 231-233].

Практичне заняття 18. Basic units of life / Найпростіші форми життя

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. [1, с. 32-33]

Some/ one, much / many. Comparisons [2, с. 76-79, 232-234].

Практичне заняття 19. Presentations / Презентація самостійних творчих робіт

Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами.

Практичне заняття 20. Revision / Повторення та узагальнення

Повторення та закріплення лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння [2, с. 82-83].

ПМК 2

Підсумковий контроль засвоєння лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння (ПМК 2).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. (пр.)	СРС	
Змістовий модуль 1. «Core Concepts in Ecology / Основні поняття екології»							
1	Практичне заняття 1	The earth: Structure and spheres / Планета земля: структура та сфери [1, с. 4-5] [2, с. 8-11, 210, 212]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 1	Підготовка до практичного заняття 1	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 2	Landforms / Форми рельєфу [1, с. 6-7] [2, с. 14-15, 211-212].	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 2	Підготовка до практичного заняття 2	–	–	–	3	0,25
2	Практичне заняття 3	Ecosystems: components / Компоненти екосистеми [1, с. 8-9] [2, с. 15-17, 213]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 3	Підготовка до практичного заняття 3	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 4	Trophic levels/ Трофічні рівні [1, с. 10-11] [3, с. 20-24, 214, 217]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 4	Підготовка до практичного заняття 4	–	–	–	3	0,25
3	Практичне заняття 5	Modern Ecology / Сучасна екологія [3, с. 5-14, 19-28]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 5	Підготовка до практичного заняття 5	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 6	Terrestrial biomes / Наземні біоми [1, с. 12-13] [2, с. 26-29, 216, 218]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 6	Підготовка до практичного заняття 6	–	–	–	3	4
4	Практичне заняття 7	Aquatic systems 1 / Водні екосистеми 1 [1, с. 14-15]. [2, с. 32-36, 219-221].	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 7	Підготовка до практичного заняття 7	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 8	Aquatic system 2 / Водні екосистеми [1, с. 16-17] [2, с. 38-40, 220, 222].	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 8	Підготовка до практичного заняття 8	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 9	The scientific method / Науковий метод [1, с. 18-19]	–	–	2	–	3

5		[2, с. 41, 35, 220, 222, 223].					
	Самостійна робота 9	Підготовка до практичного заняття 9	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 10	Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами [2, с. 44-45]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 10	Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами	–	–	–	3	4
6,7	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	–	–	–	10	–
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовний модуль 1	–	–	–	–	10
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.			–	–	20	40	50
Змістовий модуль 2. «Climate change» / «Зміни клімату»							
8	Практичне заняття 11	Measurements / Вимірювання [1, с. 20-21] [2, с. 46-50, 224, 225]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 11	Підготовка до практичного заняття 11	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 12	Climate factors / Кліматичні фактори [1, с. 22-23] [2, с. 52-54, 224, 226]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 12	Підготовка до практичного заняття 12	–	–	–	3	0,25
9	Практичне заняття 13	Climate: Zones / Кліматичні зони [1, с. 24-25] [2, с. 55, 225, 227]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 13	Підготовка до практичного заняття 13	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 14	Weather / Погода [1, с. 26-27] [2, с. 58-62, 228-230]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 14	Підготовка до практичного заняття 14	–	–	–	3	0,25
10	Практичне заняття 15	Global warming / Глобальне потепління [3, с. 33-42, 47-56]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 15	Підготовка до практичного заняття 15	–	–	–	3	4
	Практичне заняття 16	Matter / Матерія [1, с. 28-29]. [2, с. 64-67, 228-230]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 16	Підготовка до практичного заняття 16	–	–	–	3	0,25
11	Практичне заняття 17	Energy / Енергія [1, с. 30-31] [2, с. 70-74, 231-233]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 17	Підготовка до практичного заняття 17	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 18	Basic units of life / Найпростіші форми життя [1, с. 32-33] [2, с. 76-79, 232-234]	–	–	2	–	3

	Самостійна робота 18	Підготовка до практичного заняття 18	–	–	–	3	0,25
12	Практичне заняття 19	Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 19	Підготовка до практичного заняття 19	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 20	Revision / Повторення та узагальнення [2, с. 82-83]	–	–	2	–	3
	Самостійна робота 20	Підготовка до практичного заняття 20	–	–	–	3	4
13,14	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	–	–	–	10	–
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовний модуль 2	–	–	–	–	10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			–	–	20	40	50
Всього за змістові модулі			–	–	40	80	100
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Граматичний матеріал:

Imperative, Present Simple Tense, Present Continuous Tense. Frequency adverbs, Stative verbs

Present Perfect Simple Tense, Present Perfect Simple & Past Simple Tense

Present Perfect Continuous, since, for, how long

Articles, Plural nouns, This/ That/ These/ Those

Prepositions of place, time, movement, manner. There is/ There are. Word order

Personal pronouns, Possessive adjectives, Possessive pronouns, Possessive case

Reflexive pronouns, Reciprocal pronouns

Other / Another, All / Both / Neither / None / Either. Double conjunctions

Лексичний матеріал:

Earth and Ecosystems/ Земля та екосистеми

Modern Ecology: Trophic Levels and Terrestrial Biomes / Сучасна екологія:
трофічні рівні та наземні біоми

Studying Water Systems / Вивчення водних систем

Продуктивні навички:

Заповнення заявки на грантове фінансування

Написання стислого звіту

Заповнення звіту з науки

Написання звіту з експерименту

Складання усної доповіді

Науково-технічний переклад частин тексту.

Презентація власних досліджень.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Граматичний матеріал:

Modal verbs

Past Simple Tense, Past Continuous Tense. Time clauses, Used to

Past Perfect Simple, Past Perfect Continuous

Countable and uncountable nouns. Nouns without singular or plural

Some/ any, much / many. Comparisons

Лексичний матеріал:

Earth's climate / Клімат землі

Weather forecasting / Прогноз погоди

Energy and Life / Енергія та основи життя

Продуктивні навички:

Написання кліматичного звіту

Написання прогнозу погоди

Складання усної доповіді за темою заняття

Науково-технічний переклад частин тексту.

Презентація власних досліджень.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються в процесі проведення практичних занять з навчальної дисципліни ІМФС: інтерактивні методи з використанням ІКТ, проєктне навчання, робота в парах та групах, метод ситуативного навчання, критичного аналізу та вивчаючого читання, проходження онлайн-курсу.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Evans V., Dooley J., Dr Ellen Blum. Environmental Science. Book 1. Berkshire: Express Publishing, 2019. 38 p.
2. Mitchell H.Q., Marileni Malkogianni. ZNO Leader Plus B2. EU: MM Publications, 2021. 287 p.

3. ZNO Leader Tests B2. Англійська мова: збірник тестів у форматі ЗНО / Робінсон А., Дроботенко С.В., Іншина Н.І. – К.: Видавництво «Лінгвіст», 2021. – 112 с.

Допоміжна

4. Лемещенко-Лагода В.В., Кривонос І.А. English for Geodesists and Land Surveyors: Grammar, Vocabulary and Writing. Навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2020. 190 с.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчання. *Інтернет-сайт кафедри іноземних мов ТДАТУ*: веб-сайт. URL: www.tsatu.edu.ua/im (дата звернення 22.08.2025)
2. Освітній портал ТДАТУ. *Інтернет-сайт ТДАТУ*: веб-сайт. URL: <https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=192> (дата звернення 22.08.2024)
3. Наукова бібліотека ТДАТУ. *Інтернет-сайт ТДАТУ*: веб-сайт. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/> (дата звернення 22.08.2025)
4. Електронні ресурси Інтернет.